

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto skupaj naprej . . . K 36—
pol leta 18—
četrt leta 9—
na mesec 3—

za Nemčijo:

celo leto naprej K 40—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto naprej K 48—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.
Upravništvo (spodaj, dvorišče levo). Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 33.

Izkušnja vsak dan svojo izpovedi gotovosti in pravega.

Inserati se računajo po naslednjem postopku in stor: 1 mm visok, ter 44 mm širok prostor; nakrat po 12 vln, dvakrat po 11 vln, tretkrat po 10 v. Poslano (enak prostor) 20 vln, parno in sivele (enak prostor) 20 vln. Pri večjih inseratih po dogovoru.

Novi naročniki naj pošljejo naročilno pismo po pošti. Na samo pismo naročilo brez posilne denarja se ne moremo nikdar odzvati. „Narodna tiskarna“ telefon št. 33.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani:

dostavljen na dom ali če se hodi ponj:

celo leto naprej K 32— | četrt leta 8—
pol leta 16— | na mesec 2-70

Posamezna številka velja 14 vinarjev

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v I. nadst. levo), telefon št. 34

Cesar armadi ob novem letu.

Dunaj, 1. januarja. (Koresp. urad.)
Iz vojne poročevalskega stana poročajo: Njegovo cesarsko in kraljevo Velikanstvo je izdalo to - le najvišje lastnoročno pismo:

Ljubi general infanterije baron Arz!
V imenu Moje na bojišču stoječe armade in Mojega brodoma ste sporočili Meni in Njenemu Velikanstvu cesarici in kraljici Moja vojna moč, se zahvaljujem Vam, ljubi general infanterije baron Arz, kateremu sem dobro uteleljeno popolnoma zaupal, vsem voditeljem in vojakom, ki so zvesto izpolnili svojo dolžnost, izvršili velika dejanja ter prenašali najhujše težave in napore in morejo z božjo pomočjo zreti nazaj na uspehe, ki so nas privedli bližje srečnemu izidu dolgoletne vroče borbe. Vsi moji vrli bojovníki so pač prepričani, kako očetovsko čutim z njimi, kako zelo me vesele njih junaštva in kako bridko čutim njih trpljenje in napore. Za nje pa prosim Jaz in cesarica in kraljica bogatega blagoslova Vsemogočnega v prihodnjem letu in za vso bodočnost. Zaupno naj mi stoje vsi ob strani in vsak naj na svojem mestu skupaj z Menoj dela, da srečno končamo vsiljeni boj in da utrdimo ljubljeno domovino ter ji zagotovimo lep prospekt. Vsem Mojim vrlim bojovníkom pošiljam Svoj nasrčnejši novoletni pozdrav.

Laksenburg, 1. januarja 1918.

Karel m. p.

Iz žalostne dobe.

Strašna okrožnica dr. Šusteršiča, ki smo jo nedavno objavili, je vzbudila ogorčenje v vseh vrstah našega ljudstva; pokazala mu je opasnega notranjega sovražnika, s katerim se moramo boriti. Da je okrožnico razposlal, tega si dr. Šusteršič ne upa taliti. Trdi pa sedaj, da je ni poslal kot poziv na denunciacije, temveč da je ž njo hotel uvesti nekaj dokaz resnice, kako malo korenin da je imelo vlesrstvo v naši deželi! Ker se je namreč njegovemu pozivu na denunciacije odzvalo le malo pokvarjenih elementov in se Šusteršičev prvotni načrt uprizoriti veliko in uničujočo gonjo proti vsemu, kar je na Kranjskem napredno, ni posrečil, pravi sedaj, da je bil uspeh okrožnice zelo poveljen in za našo deželo častens. In da je mogel na podlagi rezultatov svoje ovadnega splošnih političnih pregledanj uspešno braniti! Priznati moramo, da tako brezvestnega in tako drznega cinizma še nismo slišali. Kako je dr. Šusteršič dejansko porabil rezultate svoje okrožnice in kako častens je bil uspeh njegovega dela, o tem imamo nebroj dokazov. Ne le, da je radi njega premnogo nedolžnih žrtv strahno trpelo, ves narod je prišel vsled njegove okrožnice na slab glas ter je trpel ogromno moralno škodo. Danes objavljamo izmed mnogih le eden značilni slučaj. Prijatelj našega lista nam piše:

Ko so v Ljubljani prijeli zopet nekaj novih žrtv, se je zanje zavzel človek, ki je tudi v onih najhujših časih narodnega preganjanja imel še toliko poguma, da si je upal iti k visokim osebam in je prosil milosti v imenu pravice. Milost v imenu pravice! Da, nič drugega! O pravici sami smo vedeli, da je ne moremo doseči.

Visoke osebe so povsod enake: njim ni toliko lažje na žrtvah kakor na uspehu; rade se kažejo dovzetne in naklonjene, ker časih potrebujejo zase tudi javnega izpričevala. Zato so za milost: a glavno je, da so krite na zgoraj.

Visoka oseba je torej hotela izkazati uslugo posredovalcu in je telefonirala v Gradec. Prišel je odgovor: »Kakšne ljudi imate tam! Od nikoder ne pride toliko denuncijacij kakor s Kranjskega. Mi vendar ne moremo za to. Nečemo, da bi se norčevali iz nas.«

To je bil odgovor, ki je osupnil visoko osebo in posredovalca.

»Sedaj vidite sami,« je rekla visoka oseba, ki je mislila, da je izpolnila v vsakem oziru svojo dolžnost in je zmignila z rameni. To je oni značilni migljaj, s katerim javljajo visoke osebe v vseh državnih jezikih, da se ne da nič storiti.

Posredovalec se je poklonil in odšel.

Bilo je takrat malo junakov pri nas: morebiti zato, ker smo vedeli, da je čas, ko so junaštva brez pomena. Bil je čas trpljenja in junak mora trpeti, ako hoče, da zmaga. A tudi posredovalec je bilo malo: vsak se je bal zase.

»Kaj vi prosite za veleizdajalca: potem ste vi tudi veleizdajalec in spadata tja . . .« To je bil odgovor.

A zdaj si pomislite posredovalca, ki je dobil tak odgovor iz Gradca: »Tam jih imate. Vaši so. Nam nič mar. Vi sami ste jih tožili.«

Koliko sramote in ponižanja. Nikjer toliko denuncijantov, kakor na Kranjskem. In v tem trenutku misliti na brate na narodni meji. Da smo res padli v sredini Slovenije tako nizko v trenutku, ko sta oba sosedata kakor figra planila na nas, da se maščujeta zato, ker hočemo živeti.

Spominjam se na svoj proces. Sprejel sem vse z mirnostjo človeka, ki veruje v zmago dobrega nad zlim, v zmago resnice in pravice nad lažjo in krivico. Toda, ko se mi je prečitalo, da je denuncijant slovenski župnik — takrat sem sklonil glavo in nekaj neskončno trpkega in težkega mi je padlo na dušo. Sramoval sem se pred onimi praznimi stenami, ki so me obdajale. Trpeti za resnico in pravico je čast in dolžnost, kadar je treba — toda na vse to je padlo nekaj takega, gnusnega in podlega. Zdelo se mi je nemogoče, da smo tako nizko padli.

Bila sva konfrontirana z denuncijantom. Ni se mi upal pogledati v oči. Vztrajal je na svoji laži — a pridejal je, da on sam ni nikogar naznanil, ampak, da je pripovedoval v Ljubljani. Bilo mi je vse jasno. V mojem procesu je bil kot pričča zaslišan tudi tajnik S. L. S. Imel sem v rokah dokaz, od kod je izhajala naša največja sramota.

Vedel sem za oni poziv na denunciacijo, ki je izšel v začetku vojne kot poziv S. L. S. Odložil sem ga z neizmernim gnusom v srcu. Furija je zadivljala — sem si mislil. Toda veroval sem preveč v svoj narod, da bi bil mogel verjeti, da bo poziv imel uspehov. Poznam našega kmečkega človeka: v trenutku se razburi in razjezi — toda v njem je preveč kristjana, da bi na tak način hotel uničiti svojega sosedo. Špicle je naš kmet od nekdanjega sovražila. Oni odgovor iz Gradca je grozen dokaz. Ali je bilo res? Da smo narod denuncijantov? Da smo postali nekaj, proti čemer se je upirala od nekdanjega naša poštena slovenska duša? Ali je to mogoče?

V mojem procesu je bilo zaslišan šest slovenskih župnikov, ki so pošteno nastopili za čast in pravdo. Bil sem jim hrabljen, ne zato ker sem bil oproščen — ampak zato, ker so mi dokazali da imamo še poštene, narodne duhovnike, ki niso nikomur na prodaj. Ko bi bil mogel, bi bil prijateljsko stisnil roko onemu priprostemu župniku, ki se mu je poznalo, da je prišel od daleč iz svoje gorske fare; njegova beseda je bila tako resnična, živa in prepričevalna, da ni bilo nobenega dvojne več, kje je laž in kje je resnica. Poznal sem svoj čas mnogo dobrih poštenih naših duhovnikov — in sem bil vesel, ko sem videl, da še niso izumrli. Nastopilo je šest poštenih proti nemu denuncijantu: prepričan sem, da je razmerje sto proti nemu. Duh zadnjih let ni zamoril njih poštenosti in slovenstva.

Toda, kako izbrisati madež, ki nam ga je pritisnila ona okrožnica?

Mi obdolžujemo dr. Šusteršiča, da je:

1. Oskrunil s svojim denuncijantstvom pošteno slovensko ime na najvišjih mestih, da je potem mogel voditi svojo klečeplaško politiko.

2. S pozivom na denuncijantstvo je zapeljal ta zloduh mnogo naših poštenih ljudi k ostudnemu dejanju, mnogo ljudi je trpelo po ječah in narod je dobil na zunaj znak naroda denuncijanta.

Ali spada tak moč v javnost? Ali si upa še govoriti? Ali more kdo iti z njim, razven kdor je njemu enak?

Pride dan! Takrat se pokaže Resnica!

A Slovenci, kar nas je, bomo med tem pokazali da nismo narod denuncijantov. Prepričali smo se, da je v naši domovini za nas vse dovolj prostora: naj eden misli malo bolj po svobodnem drugemu napredno, tretji socialistično — nič ne da, strahu se povzede. — dr. Kruk je rekel: Strahu morajo

biti — val lahko živimo v svoji domovini in delamo zanj vsak po svoje — a prisezimo si zvesto val: Da lahko z nas dero kože — a Slovenec Slovenca nikdar ne izda! To bo sila naša!

izvršila pod vtiskom vojnega položaja. Sovjet ruskih pooblaščenec je vzel nemško izjavo na znanje ter je stališče ruskega odposlanstva popolnoma odobrilo. V današnji seji konference glede vojnih vjetnikov je tovariš Rado v imenu ruskega odposlanstva protestiral proti aretaciji internacionalistov v Nemčiji. Vsi tozadevni spisi se bodo jutri objavili.

Petrograd, 29. decembra. (Kor. urad.)
Agentura Rusko odposlanstvo za določitev podrobnosti premirja za Belo morje se je danes popoldne prvič sestalo z zastopnikom nemškega admiralskega štaba baronom Keyllingom.

Dunaj, 31. decembra. (Kor. urad.)
Generalni konzul v. Hempel je dospel, kakor zatrjuje od njega oddana brzojavka, k avstrijsko mislijo za obnove splošnih stikov, v Petrograd.

Petrograd, 28. decembra. Nemško odposlanstvo je dospel sem. Pričakuje se, da bo rešilo vprašanje civilnih vjetnikov.

Carigrad, 30. decembra. (Kor. urad.)
Bivši poslanik v Atenah Galib Kemal beg je dospel s turško mislijo preko Berlina v Petrograd.

Dunaj, 31. decembra. (Kor. urad.)
»Fremdenblatt« piše: Predsednikom je grof Czernin z delom svojih spremljevalcev došel semkaj. Iz sporočil, ki smo jih prejeli od soudeleznika pri mirovni pogajanju, se kaže tale slika o sedanjem poteku pogajanj: Po dosedanjem toku pogajanj se zdi upravičeno upanje, da pride do polnega sporazuma med četverozvezno in Rusijo. Bilo bi pa pogrešno, ko bi se mislilo, da ni premagati nobenih težav več. V teritorijalnem vprašanju obstojajo različna mnenja, ki se nanašajo slasti na modalitete, pod katerimi naj bi glasovalo prebivalstvo doleži po osrednjih vseh zasledenih delih. Pogajanja torej niso dokončana, vendar pa dobro potekajo. Na obeh straneh se je pokazala resna in odkrita volja za dosego miru in prevladoval je duh spravljivosti. Tako se je storil maten korak naprej na poti, ki vodi k miru in v bližnjih točkah se je dosegel popoln sporazum, v drugih točkah pa se je dosegel takšni približje, da se zdi upravičeno upanje, da pride tudi tu do sporazuma. Ruski odposlanci so se izkazali izredno poučeni, smo, tra se zavedajoči in spretni državljani. Po stopali so kar najlojalnejše in najodkritnejše ter so kazali vedno strogo stvarnost. Kazali so stremiljenje, da s vsemi močmi pospešijo mirovno delo, tako da imajo precejšnjo zaslugu na hitrem poteku pogajanj. Osebnost obsevanje med četverozveznimi in ruskimi odposlanci se je vršilo v najprijetnejši in najljubnejši obliki. Obedi so se vršili skupno pri dolgi mizi in gostitelj je bil nemški vrhovni poveljnik na vzhodu. Pogovori pri mizi so bili popolnoma nepristranjeni in obsevali se je izredno prijazno. Večina ruskih odposlancev je zmožna nemškega jezika. Oficijalna pogajanja sama so se vršila izmenoma nemško, rusko in francosko s pomočjo tolmačev. Četverozvezni in ruski pooblaščenec so se poslovali najprijetneje, in je upati, da prihodnji sestanek obrodí ravno tako ugoden uspeh, kot prvi odsek mirovni pogajanj v Brestu - Litovskem.

MIROVNA PONUDBA IN ENTENTA.

Amsterdam, 1. januarja. (Kor. ur.)
Iz Londona: Tukajšnji poročevalci »Manchester Guardian« izve, da smatra angleška vlada od Avstro - Ogrske in Nemčije stavljeni, od Rusije posredovane mirovne pogoje, za resen korak in da ima trden namen, odgovoriti resno in dobro preudarjeno, kakor hitro bodo pogoji oficijelno izročeni.

London, 31. decembra. (Kor. urad.)
Reuter. »Daily News« poročajo, da sta izvrševalni odbor delavske stranke in parlamentarni komite kongresa delavskih združenj v petek po konferenci obiskala ministrskega predsednika Lloyd Georgeja. Omenila se je nemška mirovna ponudba Rusiji ter je ministrski predsednik odposlanstvu dal razumeti, da bo vlada najbrže odgovorila. Pri razmotrivanju vojnih in mirovnihih ciljev bo vlada najbrže nastopila v sporazumu z zavezniškimi vladami.

Amsterdam, 1. januarja. (Kor. ur.)
Glasom »Nieuwe Rotterdam« Cuorant« poročajo »Daily Telegraph« iz New Yorka dne 30. decembra: Iz zadnjih washingtonskih brzojav izhaja, da nameravajo Zedinjene države in zavezniški v slučaju, da bodo centralne države stavile formalno mirovno ponudbo na splošni podlagi brez aneksij in brez odškodnin, odgovorile tako, da bo odgovor iztrgal Nemcem vse moralne uspehe, ki bi jih mogli doseči, če bi ententa na to ponudbo molčala. Vlada prav malo upa v mirovne poskuse, ki izhajajo sedaj s posredovanjem boljše vikov od Nemčije. Wilson in njegovi svetovalci pa se poskuse zelo natančno razmotrivajo. Merodajni krogi so za to, da naj se v slučaju jasne mirovne

Petrograd, 1. januarja. (Kor. urad.)
Agentura. Komisariat za zunanje zadeve poročajo: Nemško odposlanstvo v Brestu Litovskem je izročilo ruskemu odposlanstvu noto, ki vsebuje natančen načrt nemških pogojev. Nemška vlada izraža v tej noti zagotovilo, da so se ljudske mase v Kurlandiji, v Poljskem, Litvi in v delih Estlandije in Livlandije že izrekle za politično neodvisnost in da je ruska vlada, ki se opira na stališče svobodne odločbe narodnosti, v tem že prejela izraz volje poljskega, litvanskega in letskega naroda. Rusko odposlanstvo je odgovorilo, da ne more primatei izpovedi volje, ki se je

ponudbe odgovori tako, da se pravice zaveznikov v vseh podrobnostih še enkrat orišejo. Kakor se zatrjuje, je Wilson trdno odločen, da se mirovni pogajanj ne udeležijo, dokler nima vzroka misliti, da je Nemčija pripravljena opustiti svoje vojaške cilje. Če bodo provizorične nemške mirovne predloge vsebovale o tem jasna zagotovila, bo storila vlada Zedinjenih držav vse, da pride do sklepanja mirovne konference.

MIROVNI PROGRAM ANGLEŠKIH DELAVCEV.

Haag, 30. decembra. Na londonskem delavskem kongresu je bila sprejeta resolucija, ki obsega te - le delavske zahteve: Obnovitev neodvisnosti in odškodnina za Belgijo in one pokrajine, ki so trpele s strani Nemčije krivico in škodo.

Angleško delavstvo smatra za krivico, da sta bili Alžacija in Lotaringa leta 1871. odtrgani od Francoske in zahteva, da prebivalstvo samo odloči o svoji bodočnosti. Zopetno združenje prebivalstva italijanskega plemena z Italijo.

Ustanovitev zveze neodvisnih balkanskih držav, kateri naj pripadajo vsi balkanski narodi, ki stoje sedaj pod tujim gospodstvom.

Poljska naj sama odloči o svoji usodi. Mezopotamija, Palestina, Armenija in Arabija naj se vrnejo Turčiji. Carigrad naj se nevtralizira in Dardanele naj pridejo pod nevtralno upravo.

Afriske kolonije naj upravlja mednarodna korporacija v obliki narodne zveze.

Pariz, 1. januarja. (Kor. urad.) Ministrski predsednik Clemenceau je v navzočnosti zunanjega ministra Pichona sprejel odposlanstvo združenih socialistov zbornice, ki so prosili za potne liste v Petrograd, s namenom, da preprečijo sklep separatnega miru ali pa vsaj dosežejo, da bo čim bolj neskočljiv. Clemenceau jim je odgovoril, da sicer priznava njih ljubezen do domovine, da pa valed dogodkov v Petrogradu ne more upati, da bi imel ta korak uspeh. Nasprotno bi dovolitev potnih listov v to svrhu vzbudilo sum, da hočejo vplivati na javno mnenje v deželi in na fronti. Celo to bi se lahko trdilo, da se Francoska udeležuje predpogajanj za prelmanarjni mir. Takega domnevanja pa Francoska neče vzbuditi, ker s sovražne strani ni resnih predlogov. Clemenceau je končno naglašal, da ne more ugoditi želji socialistov, dokler ni sporazuma med zavezniki in da nima vzroka misliti, da bi se bilo mnenje zaveznikov od stockholmske konference sem izpremenilo.

Petrograd, 30. decembra. (Kor. urad.) Agencija. Danes se je vršila tu večja manifestacija v prilog uspeha mirovnih pogajanj. Manifestacije, katere se je udeležilo več stoletov vojakov in pomorščakov ter delavcev, je trajala od 10. dopoldne do 5. popoldne. Udeleženci so se je tudi v Petrogradu živeči Ukrajinci. Napisli so vsebovali saupanje sovjetu ter zahtevo po splošnem demokratskem miru.

AVSTRIJSKI UKRAJINCI ZA SAMO-ODLOČBO IN SAMOSTOJNOST.

Lvov, 31. decembra. Tu se je vršila izredna seja ukrajinskega narodnega kongresa, ki je sklenila zahtevo, da se mirovni pogajanja vodijo tudi z zastopniki ukrajinske republike in da se k tem dogovorom pripuste tudi zastopniki avstrijske Ukrajine. Nadalje se vzhodna Galicija in severna Bukovina združita v administrativno enoto, ki bi za slučaj nezpremenjenosti avstrijsko - ruskih mej, postala v okvirju monarhije samostojna državna enota. Kongres zavrže priključitev ukrajinske zemlje poljski državi. Če pa obstoja ta namen, zahteva kongres proglasitev vzhodne Galicije in severne Bukovine za mednarodno sporno ozemlje, kjer dobi prebivalstvo pravico samoodločbe za državo, ki ji hoče pripadati. Kongres protestira proti novi madžarski majorizaciji Ukrajine.

Homatije na Ruskem.

VOJNA MED UKRAJINCI IN BOLJŠEVIKI.

Lugano, 31. decembra. Londonski korespondent »Stampes« poroča: Med boljševiki in Ukrajinci se snuje dogovor, ki naj prepreči prelivanje krvi. Glede mnenja o mirovnem vprašanju sploh ne obstajajo nobene razlike: Ukrajinci celo smatrajo Kaljedinovovo delo kot revoluciji sovražno. Res je, da se nihče in na noben način neče več bojevati.

Stockholm, 31. decembra. Iz ruskega vjetništva sem dospeli avstrijski državni poslanec Breiter smatra položaj v Rusiji vsled kompromisa s socialnimi revolucionarji kot utrjen. Pred enim tednom je pač pretil padec sedanje vlade in odpad ukrajinske stranke je bil gotov. Boljševiki so preganili iz Kijeva, toda tudi Ukrajinci žele mir. Kjer ni vojaških svetovetov, se vrste plenitve domov se vračajočih frontnih vojakov. Povsod odpravljajo policijo in jo nadomeščajo z milico. V Kijevu organizira Masaryk češke vjetnike in deluje za nadaljevanje vojne. Ljening in Trocki se pa energično in upopolno potegujeta za skorajšnji brezpogojni mirovni sklep, tudi brez entente; oba smatra, da je njena udeležba pri mirovni pogajanjih izključena. Odstranila sta tudi angleško kontrolno potnih listov v Torneji. Ugled grofa Czernina je tudi v Rusiji velik.

Ukrajina in boljševiki.

Petrograd, 1. januarja. (Kor. urad.) Sovjet vladnih komisarjev je pozdravil rad delavcev in kmetov kot pravo vlado ukrajinske republike ter pozval vlado, da naj podpira to republikansko bratsko stališče. Oklic se konča s besedami: Živele bratstvo! Živele kmetje in vojski Ukrajine in Rusije! Sovjet ljudskih komisarjev.

Boji v Irkutsku.

London, 30. decembra. Renter poroča iz Harbina: Med boji v Irkutsku je Rdeča garda umorila francoskega

konzularnega agenta in dva druga Francoza. Mesto gori. Prebivalstvo strada. Maksimalisti dobivajo ojačenja iz Krasnojarska.

London, 30. decembra. Renter poroča iz Petrograda: Boji v Irkutsku med regularnimi četami in Rdečo gardo in med kozaki in vojaškimi kadeti po drugi strani, so trajali skoro teden dni. Uporabljali so topove in strojne puške. Kakor poročajo, so celi mestni okraj opustošeni. Filijalki državne banke in brzojavnega urada sta pogoreli do tal.

London, 30. decembra. (Reuter.) »Times« poroča iz Petrograda: Fort »Peter I.« pri Kronštatu je zletel v zrak.

MOLDAVSKA REPUBLIKA.

London, 30. decembra. (Reuter.) »Times« poroča iz Petrograda: V Besarabiji je bila proklamirana moldavska republika. Izšla je izjava, da hoče ostati nova republika v okviru ruske državne zveze.

Rusija in entente.

Berlin, 29. decembra. »Vossische Ztg.« poroča iz Zeneve: »Tempe« piše o konfliktu Trockega z ameriškim poslanikom ele. deče: Trocki je v imenu vlade sporočil poslaniku sledečo izjavo: Ako upate kupiti oziroma podpirati z ameriškim denarjem ali pa pod pretvezo rdečega križa Kaljedinov prijateljstvo, se motite. Če se pa ne smatrate več za zastopnika ameriške republike, nego za pustolovca, ki hoče delati na svojo pest, potem vas bo znala doseči mogočna roka republike.

Poslanik je odgovoril, da niti ameriška vlada, niti ameriški rdeči križ ne nameravata takega delovanja proti revoluciji.

Dogodki na bojiščih.

NAŠE URADNO POROČILO.

Dunaj, 31. decembra. (Kor. urad.) Vzhodno bojišče. Premirje.

Italijansko bojišče. Po ljuti pripravili artiljerije in minometov. Je večer popoldne napadla francoska infanterija naše pozicije na Monte Tomba. Po težkem boju se je sovražnik posrečilo, da je na nekaterih krajih vdrl v naše luke. Protikrepi so v teku. Na ostalih odsekih fronte živahno artiljerijsko delovanje. — Šef generalnega štaba.

Dunaj, 1. januarja. (Kor. urad.) Vzhodno bojišče. Premirje.

Italijansko bojišče. Na visoki planoti pri Aslugu in v pokrajini gore Tomba čez dan silno artiljerijsko delovanje. — Šef generalnega štaba.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 31. decembra. (Kor. urad.) Zapadno bojišče. Armadna skupina prestolonaslednika Rupprehta Bavarskega. Pod varstvom silnega ognja so sunili angleški oddelki severno od železnice Boesinghe - Staden. Naša posadka v vrstinih jih je vrgla nazaj ter je vjela nekaj sovražnikov. Pri Becelaere je sovražnik čez dan stopnjeval ogenj svoje artiljerije. Ljuti boji z minami pri Hultschu in Lensu. Južno Graincourta smo v bližinskem boju zavrnili sovražni sunek. Z najskrbnejše pripravljenimi napadi so se naskakovalne čete hanoverskih, oidenburških in brunšviških oddelkov polastile sprednjih angleških jarkov južno od Marcolinga. Renski bataljoni so severno od La Vacquerie zapeljali dele angleške pozicije. Z opotovanji izgub polnimi protisunkmi je sovražnik mogel dobiti zopet nazaj del izgubljenega ozemlja. Vjeli smo 10 častnikov in 365 mož. — Armadna skupina nemškega prestolonaslednika. Na zapadnem bregu reke Mose in na obeh straneh od Ornesa živahnejše delovanje artiljerije. Armadna skupina Albrehta Württemberskega. V izvidnih bojih na višinah ob Mosi smo vjeli nekaj Francozov. Na zapadnem bregu reke Mose je bil ogenj silnejši.

Vzhodno bojišče. Nič novega.

Makedonska fronta. Živahno delovanje artiljerije med Vardarijem in Dojranskim jezerom.

Italijanska fronta. Na hrbtu Tomba so trajali čez dan ljuti boji z artiljerijo in minami, popoldne je napadla francoska infanterija in vdrla v dele pozicije na Tombi. — v. Ludendorff.

Berlin, 1. januarja. (Kor. urad.) Zapadno bojišče. Skupina gfm. Rupprehta. Ob Houthorstskem gozdu in pri Passendaeleu je bil večer artiljerijski ogenj stopnjevan. Močan angleški sunek jugovzhodno od Monchija se je ponesrečil. Južno od Marcolinga smo razširili pridobitve z dne 30. decembra. Število vjetih se je zvižalo za nekaj častnikov in 70 mož. — Skupina nemškega prestolonaslednika. Severno od Premesa in na obeh straneh Ornesa ter severno in vzhodno od St. Mihiela je bil artiljerijski ogenj včasih živahen.

Vzhodno bojišče. Ničesar novega. Makedonska fronta. Nobenih posebnih dogodkov.

Italijanska fronta. Silno streljanje je trajalo čez dan v pokrajini ob Tombi. — v. Ludendorff.

NEMSKO VEČERNO POROČILO.

Berlin, 1. januarja. (Kor. urad.) Z bojiščih ničesar novega.

Italijansko bojišče. Iz vojno-poročevalskega stana 31. decembra: Ko so se začeli boji po najnevarnejšem ognju

topov in min na naše položaje napadli hriba Tomba izvršili napadi izločili, so obnovili sedaj po najintenzivnejši ognjni pripravi francoske čete včeraj ta napad, ki jim je prišel nekateri jarje v prvi črti. Tudi 20 do 30 letalcev se je na francoski strani udeležilo tega bojevanja. Trile so bili sestreljeni. Istotako je bil večer strmo-glaviljen tudi en sovražni zrakoplov. Slabo vreme zadnjih dni je kazalo na višinah temperaturo do -15 stopinj, na visoki planoti pa -8 stopinj. Na pozicije jugozapadno Asluga in na Col del Rosso izvršeni sovražni napadi so se razbili kljub artiljerijski pripravi v ognju strelnic in ročnih granat s strani braniteljev.

Iz vojaškega razmotrivanja 31. decembra. Deseta francoska armada generala Fayola je večer pričela napadati na prostoru med Plavo in na odseku hriba Grape. Glavni sunek je bil naperjen na naše pozicije na Tombi. Podjetja je pričel več ur trajajoči ogenj iz težkih kalibrov in minometov. Ko je bilo več napadalnih vrst z najtežjimi izgubami zavrnjenih, se je posrečilo sovražniku, da je na širini kakih 1000 korakov vdrl v naše pozicije. Protinapad zaveznikih čet se je pričel danes jutraj. Zapadno tega bojišča je tudi 4. italijanska armada razvijala živahno delovanje. Francoski sunek pomeni najbrže pričetek večjih podjetij aliranih vojnih sil na gorski fronti zapadno Plave.

Opustoševanje Italijanskih krajev. Na italijanski fronti dobiva artiljerijski boj vedno bolj zapadne oblike. Nekdaj gosti obljubljeni kraji ob Plavi se izpreminjajo, dan na dan v razvaline in široka cvetoča pokrajina se avtomatično in nepretržno popolnoma uničuje.

Treviz v artiljerijskem ognju. »Kölnische Zeitung« poroča: Vzhodno Brente je napadalno delovanje Krausove armadne skupine z zavolevanjem hriba Asolone dosedaj končano. Conradova armadna skupina je pomaknila na bojnem odseku Sisemola napadeno dalje proti jugu. Medtem je bil sovražnik izrgn Col del Rosso. Ob plavski fronti stoji Treviz pod učinkom sovražne artiljerije.

Sneg in megla v Alpah. Iz Curiha, poročajo: Na južnih pobočjih. Alpa vlada strašen snežen meteo ob gosti megli, kar ovira vsako bojno delovanje. Vendar poskušajo Italijani z nenadnimi napadi sovražnika iztisniti iz pozicij proti jugu izpostavljenih. Najljutejši sovražniški napadi so bili naperjeni na pozicije zapadno in vzhodno masiva Grape, katerega obkolitev povzroča italijanskemu armadnemu vodstvu velike skrbi.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

30. decembra. Na vsej fronti so se vršili samo artiljerijski boji, ki so bili posebno močni na odseku hriba Tomba. V Pieve di Seligo so angleški letalci strmo, glavili eden sovražni privzeli zrakoplov. Večera zvečer so obnovili sovražni aparat napad na Padovo in so vrgli nad 20 razstrelnih in vžigalnih bomb na mesto. Ubite so tri osebe, med njimi eden otrok, 3 osebe so ranjene, med njimi 1 ženska. Na spomenikih in privatnih posopjih je škoda številna, deloma znatna. Tudi dve bolnišnici sta poškodovani. V cerkvi Sv. Valen-tina, ki je bila polno zadeta, se je zavpil požar. Poleg tega je bila lepa cerkev Carmine deloma vpepeljena.

31. decembra. Večera so napadle francoske čete po izdatni 2 dni poprej pričeti artiljerijski pripravi, ki je bila v jutrajšnjih urah še intenzivnejša, s sitajnim naskokom sovražne pozicije med Osteria di Montenera in Naranzina. Kljub litemu sovražniškemu uporu so se ustalili naši hrabri zavezniki v zavolevanjih pozicijah. Vplenihi so 44 oficirjev, 1248 vojakov, 60 strojnih pušk, 7 topov, več brzostrelnih topov in jarkih in drugega bogatega vojnega materiala. Angleški in italijanski letalci in baterije so učinkovito pospeševale akcije. Sovražnik je še nadalje neprestano obstreljeval nebranjena mesta. Preteklo noč so prišli njevoji letalci tretjič nad Padovo. Med 9. uro zvečer in 3. uro jutraj so vrgli več bomb na mesto, vendar je ostalo vseled odredbe s strani civilnih, in vojaških oblasti in vsled obdobjanja vrednega miru med prebivalstvom število žrtve omejeno na 5 ranjenih, med njimi 1 ženska. Bogato imetje mesta pa je močno prizadeto. Bazilika del Santo in zgodovinski muzej sta občutno poškodovana. Preteklo stonice je zbito na tla. Naši letalci so bombardirali z velikim učinkom ponoči sovražna letališča v Aviani in Lacomini, katere dva kraja sta bila razsvetljena, ker se je pričakovalo povratka sovražnih letalcev. Čez dan so bombardirali letala in ponoči hidroplani sovražna letališča Godego in San Fior, kakor tudi sovražne čete, ki so se zbirale v okolici Torre di Mosso.

NOVI BOJI ZA JERUZALEM.

TURSKO URADNO POROČILO.

Carigrad, 29. decembra. Palestinska fronta. Dne 27. decembra se je severno in vzhodno od Jeruzalema vnel vsled obojestranskih napadalnih podjetij silen boj na široki fronti. Dosegli smo vrsto lepih delnih uspehov. Na levem krilu smo predrl do Ain Dosija, bolj severno je bil z najtežjimi izgubami odbit napad neke angleške divizije; vplenihi smo 2 strojnici in vjetnike. Severno Fell - el Fula smo zavzeli od sovražnika zasedeno višino 814 in jo držali proti vsem protinapadom. Vzhodno od Bir Nebala smo držali svoje postojanke proti močnim sovražnim napadom in razbili odločne avtomobile, ki so prišli iz Jeruzalema. Tudi severno - zahodno od El Kubebe je bil sovražnik odbit. Na drugih frontah nobenih dogodkov.

Politične vesti.

— Zasedanje parlamenta. Poslanec Habermann (češki soc. dem.) je pisal predsedniku zbornice drju Grossu pismo, v katerem ga pozivlja, naj takoj skliče zbornico, da bo mogla zavzeti svoje stališče napram mirovnim pogajanjem. Predsednik Gross je odgovoril, da zbornice sedaj ne more sklicati in da mora sploh vprašati vlado, kaj naj napravi! Znamenit predsednik parlamenta!

— Nemške marke za slovenske otroke. Podpore vsenemškega društva »Verein für das Deutschtum im Ausland« v Berlinu so dobile letos sledeče schulvereinske šole, oziroma otro ki vrtci: Studenci, Pobrež, Ormož, Vojnik, Slovenska Bistrica, Sevnica, Velenje.

Tezno, Pragersko, St. III, Pekiće in Soštanj.

— Češko juristično društvo Všechní čeští právníci. Vlada je razpustila društvo čeških pravnikov na praški češki univerzi »Všechní«, ki baš letos slavi svojo 50letnico ter ima velike zasluge za strokovno izobrazbo čeških juristov. Društvo je nedavno izvolilo drja Kramář, drja Rašina in Alojzija Jiraska za častne člane ter je črtalo praškega župana drja Grosa iz seznama svojih ustanovnikov. Češki listi poudarjajo, da je razpust čim najbrezobzirnejše politične persekucije.

— Knjiga češkega emigranta o monarhiji. »Pester Lloyd« prinaša pod naslovom »Veleizdajniška knjiga« vsebino angleškega dela, katero je letos v Londonu izdal dr. Edvard Beneš, bivši privatni docent za sociologijo na češki univerzi v Pragi. Sedaj je Beneš glavni tajnik češko - slovaškega narodnega sveta v Parizu. Benešovo delo ima napis »Bohemias case of independence«. Članek v »Pester Lloyd« je dvorni svetnik Edvard Wertheimer, ki pravi, da je Benešova knjiga polna mržnje proti dinastiji, proti Madžarom, proti avstrijskim Nemcem in proti nemškemu cesarstvu. Predgovor knjigi je napisal znani angleški politik Henry St. S t e e d. Wertheimer navaja iz knjige sledeče: Beneš priznava veleizdajstva, katera so storili pri tej vojni češki polki, da bi entente pomagali do zmage in od nje dobili češko - slovaško državo. Beneš trdi, da politika Nemčije in Avstro - Ogrske temelji samo na uničenju Čeho-Slovakov. Ker Čehi niso mogli vzpripziti revolucije, so se morali poslužiti pasivnega odpora. Zato so se politične stranke odločile, da Avstriji ne bodo več zveste, časopisi so kljub cenzuri prinašali sovražne članke, prebivalstvo ni podpisovalo vojnega posojila itd. Češki vojaki so se sistematično upirali boju za monarhijo. Beneš se ponaša, kako so češki rezervisti izjavili, da bodo svoje orožje dvigali proti častnikom in Nemcem in kako so navzlic kazni ob prvi priliki bežali k Rusom. Beneš navaja 11., 28., 35., 36. in 88. polk, ki so pri poskusu, da pobegnjo, prišli v ogenj pruske garde in madžarskih honvedov. Po Beneševem računu se je od 600.000 Čeho-Slovakov do začetka 1916. vdalo Rusom in Srbom okoli 350.000 mož. Ne pozablja tudi tega, da so ti verolomni vojaki s svojim izdajstvom omogočili, da je bil umik Rusov iz Galicije manj težak in so končno povzročili poraz naših pri Tomačevem. Nadalje Beneš v najčrnejših barvah pred inozemstvom popisuje trpljenje Čeho-Slovakov in pravi: Ako še sedaj Evropa vzdihuje pod nemško-avstro-ogrsko brutalnostjo, se ne sme pozabiti, da je češko-slovaški narod trpel pod njo 1200 let. Nadalje napada Beneš Madžare, ki so najstrastnejši in najbrezobzirnejši tlačitelji in krvniki svojih narodnosti, pa pravi, da se mora razdeliti ne samo Avstrija, temveč tudi Ogrska in to po principu narodnosti. Madžarska bi ostala omejena samo na »Magyar Hungary«. Dalje dodaja Beneš tudi karto o delitvi monarhije. Zaključno poglavje Beneševih knjige vsebuje apel na entente države. Wertheimer pravi o tem: V qea zrkq.adreoneoffhee.vvyleqesWW tem poglavju zaklinja ta veleizdajnik naše sovražnike, da naj se spominjajo čeških zaslug za entento in naj jih osvobodijo, pa jim kliče: Mi poznamo Habsburgovce in vemo, kaj nas čaka, ako nas Evropa po vojni pusti v rokah naših sovražnikov. Radi tega zavrže dr. Beneš z neverjetnimi besedami: Uničite Avstro - Ogrsko, vzemite Habsburgovcem možnost, da bi nadaljevali svojo zlobno vlogo, osvobodite avstrijske Slovence, zedinite Čeha, Slovake in Jugoslovane. Imejte končno pred očmi svoj interes, interes Evrope in interes človeštva. Profesor Wertheimer zaključuje: Po našem povolnem bojnem položaju in po verjetno bližnjem miru z Rusijo bi se moglo misliti, da se Beneš in tovarishi stregizijo. Ni pa še nikakega znaka za tako spoznanje. Čehi doma se ne drznejo glasno reči: Uničite Avstro-Ogrsko! ali v stvari njihova zahteva po samostojni češko-slovaški državi z Moravsko, Slesko in dela Ogrske znači isto, no čemur stremi tudi veleizdajnik Beneš. No, Čehi naj bodo prepričani, da njihove iluzije izginejo kot mehurji iz mla mnogo prej, nego zmagovita monarhija. To, kar so ti veleizdajniki pričakovali od vojne, prav to je ta vojna uničila.

— O posledicah nastopa češko - slovaške armade razpravlja vojaški sodrnik »Nene Freie Presse«, ki obžaluje, da se je toliko čeških vojakov dalo speljati na stran entente. Posledice nastopa češko - slovaške armade da bodo sledeče: 1.) v vojaškem oziru precejšnja škoda; 2.) moraina škoda; 3.) krivo in napačno naziranje entente o notranji ureditvi monarhije bo prenešeno tudi na našo armado in bo morda podaljšalo vojno; 4.) naša vojna uprava bi bila tudi operativno vezana, ker čeških polkov ne bo pošiljali na zapad; 5.) sodelovanje češke armade bo utrdilo ententne čete v prepričanju, da je pravica na njihovi strani, kar se kot moralni faktor ne sme podcenjevati.

— Vojaška granica in nemške naseljene dežele med Rusijo in centralnimi državami. Dr. Robert Sieger priobčuje v »Grazer Tagblatt« članek k mirovnim

pogajanjem v Brestu Litovskem in izjava med drugim: »Mojstrsko delo je bilo to, da so bojna gesla Anglije, Amerike in njihovih zaveznikov obrnili proti njim. Finska je svobodna, Ukrajina pridobiva samostojnost, irsko gibanje se vedno bolj vpoštevaja pri angleških zaveznikih itd. Ako bo politika centralnih držav na vzhodu enotna in modra, more na podlagi takozvanega samoodločevanja doseči priključitev Poljske, dežel ob Vzhodnem morju, Romunije in celo srbskih dežel k srednjeevropski zvezi, morda celo personalne unije, na vsak način pa ustanovitev držav, ki bi mogle služiti celo za vojaško granico proti Rusiji in nemško naseljenim pokrajinam. Za vse to je treba previdne politike, ali to je mogoče in se pa tudi vsaj deloma vresniči.« Jasne so Siegerjeve besede o nemških ekspanzivnih namerah proti vzhodu.

— »Obnovitev Nemčije — osebno vprašanje.« »Berliner Tageblatt« piše: Vsenemško časopisje posveča že nekaj časa svoj poseben interes cesarju, katerega politiko kritizira z vedno večjo ljutostjo. Dr. Paul Franz piše v listu »Deutschlands Erneuerungen« članek, ki označa obnovitev Nemčije za osebno vprašanje in izjava med drugim: »Nujno je potrebno, da se spomnimo zopet germanske navade, da govorimo resnico tudi pred prestoli. Kdor ima iz napačno umevanega patriotizma pomisleke, da bi označil najvišje odločbe, katere smatra za pogubonosne, kot take in ne stori v brezobzirni moški zvestobi vsega tega, kar bi pomagalok knezu, kateremu se slabo svetuje, do spoznanja resnice, ta ni nikak monarhist, marveč grobokop monarhije, pa naj se imenuje kakor hoče.«

— Pogajanja v Brestu Litovskem. Ruska delegacija v Brestu Litovskem je stala pod vodstvom gg. Joffa ter Kameneva, ki sta bila dosedaj širši javnosti neznana. Zatrjuje se, da sta znanstvenika in da do najnovejšega časa nista mogla nastopiti v ruski javnosti, ker je bil Židom vsak javni nastop prepovedan. Gospa Bizenko je dama, stara kakih 45 let, ter tudi ona prej politično ni nastopila. Nadalje so delegati admiral Altvater, podpolkovnik Fokke in stotnik Lipskii. Prva dva sta baje tudi Žida. Altvater velja za strokovnjaka v mornariških zadevah. Pogajanja v Brestu Litovskem so se vršila zelo prijateljsko, na sveti večer so imeli delegati tudi toliko ter so praznovali Božič ob zvokih vojaške, godbe. V vojaškem kazinu se je vršil na dan sv. Stefana koncert nemških pevcev in umetnikov. Mesto samo je popolnoma razdejano. Več kot štiripetine hiš je razrušenih, samo cerkve, med njimi tudi poljska cerkev, so ostale nepoškodovane. Civilnega prebivalstva v mestu ni. Vse mesto je podobno vojaškemu taborišču ter stanujejo delegati v barakah.

— Ljeningovi tali. »Neue Züricher Zeitung« poroča: Pod satrapijo rajnega carja Nikolaja II. se je včasih zgodilo, da so zastavile vodilne osebe nezveststva, včasih cele korporacije, svoj vpliv, da rešijo žrtve carizma, katerim so dostikrat gržile vislice, iz krempljev caristične furije. Isto se je nedavno zgodilo pod »vlado delavcev in kmetov« in tudi ta dogodek je dokaz, kako podoben je Ljeningov režim režimu zadnjega Romanova. Kakor znano, diplomatični zbor v Petrogradu nima skoraj nobenih stikov s Trockim, do katerega se obrača le, če drugače že ni mogoče in vendar so se nekateri diplomati izjavili za pripravljene, da posredujejo za zaprte ministre kabineta Kerjenskega. Grofica Panin, prej državna podtajnica za socialno skrb, sedaj predsednica posebnega komiteja za obhajanje z vjetniki v Petropavlovski trdnjavi, je predložila zaprtim ministrom predlog diplomatov za olajšanje njih položaja. Ministri, ki so od vsega početka z zaničevanjem odgovarjali na despotijo Ljeninga in Trockega, so naprosili grofico Panin, da izreče tujim diplomatom njih zahtovo, zavrnili pa so njih prijazno ponudbo.

slovenski praz. Vseeno si dobro ogled predloženo polo in to je ni, se dobro preprčilo, domu se pobira. Nabirali su naj po deseti so baje ljudje ki dobro govore slovenski, da lože vplivajo na slovensko miselnost. Vrhun tega so nabirali po večini ljudje, ki jih občasno ne poznajo.

Novi meščani. Dne 25. decembra se je vrnila zapirana 25 novih meščanov. Zaprtega je župan dr. Schmidler. Novo meščansko pravico so dobili med drugimi tudi veleindustrijski Scherbaum in nemški advokat dr. Ernst Mravljag. Nemška reprezentanca nabega mesta je svedela tudi to pot gledala v prvi vrsti na to, da je bila meščanska pravica podeljena le najbolj zagrisenim uskokom. Med 25 izvoljenimi so po imenu taki, ki se pravilno pišejo za Andražič, Šveder, Murko, Jurleko, Miha, lič, Potočnik itd. Pristna nemška meščanska osebnost je m. dr. trgovec Vid Murko iz Metlika. Ta gospod je obogatel še pred vojno od izključno slovenskega denarja. Svojem slovenskim odjemalcem nasproti se gospod obnaša tako, da se ima vsakdo na poštenega Slovence. Pa reci kedo, da ima, ribarsko nemstvo, ne stoji na trdnih nogah. »Lieb Vaterland sollst ruhig sein — sonst haun's Dir den Schädel ein!...«

Uradni popravek. »Marburger Zeitung« prinaša k dogodku na koroškem kolodvoru južne železnice, ki se je odigral med madžarskimi vojniki in uslužbenci železnice nekaj popravek, iz kojega sledi, da je oblast poslala listu nekak popravek, ki trdi med drugim, da so železničarji s svojimi pasivnim adreširanjem izrazili pretop in da je očitno oddal slep strah. Strojevodja je bil baže lahko ranjen. Povod interpelacije je bil ogled in polzvedba na Hcu mesta. Železničarji pripovedujejo čisto drugače. Kdo in kaj tili vsi vsem tem? Pa ne, da bi se tu skušalo od gotove strani kaj — »statuaria na povelje iz Budimpešte? Bomo videli.

Kaj vse se izve iz sodne dvorane. Letos na pomlad smo opetovano poročali o velikih, drznih vlogah in tatvinah. Slo je za tlače vrednotiti. Prišli so nato dekle, Magdalena Kolar iz Gubernika pri Slovenski Bistrici. Pokradila je do 4000 ječe in velike množine vina in drugih živil. Pri posamičnih znanih mestnih močestih je pokradla večih kar po 200 do 400 ječe. Pa reci kedo, da nekateri naši gospodje niso a vsem dobro preskrbljeni. Na ta način postane seveda umerno, da jim na noben način ni za konec vojne. Kolarjeva je dobila dve leti težke ječe.

Vse pod nemško patronančo. V nedeljo, dne 16. decembra je bilo v št. lju v Slov. Goricah shrovanje kmetijske družbe, katere se je udeležil tudi družin ravnatelj Jentach. Udeležba ni bila bog zna kako velika, čast danes trpi kmetiči stan gotovo tudi neprimerno. Kmetijska družba je odločila za zborovalne prostore Stenjski »Südmarkthof«. Očitno je, da se gotovi ljudje se niso nitiemu priučili. Občina je po veliki večini slovenska in vendar se tira slovenskega kmeta v kraj, ki mu je vse preje nego pa prijeten. Gotovi agitatorji se tu deli deli med došlimi propagando za vsensmaka težnje in pridno zabavljali čez slovenske poslance in jugoslovanske deklaracije, ter delali reklamo za pujskega štajerskega. Kakor nam poročajo so nemški agenti slabo naleteli. Prihodnjosti bodemo poskrbeli, da bo de. kr. kmetijska družba nekoliko pazljiveje postopala, kajti zdi se, da je ponabla, da je južno od Spiefelda slovenski kmeti gospodar, nemški protestant pa, ki ga je semkaj naselila »Südmarka«, gost. Eden kot drugi mora to respektirati, če ne pojde slovenski kmet svoja pota!

Vesti iz primorskih dežel.

Prosta vožnja za begunce. Bolj nego kdaj poprej se je zbudilo v naših beguncih hrepenenje po domu. Mnogim se ta nada v kratkem tudi izpolni. Vsi begunci imajo pravico do proste vožnje zase in za vse njihovo blago. Toda predno gredo na pot, si morajo preskrbeti vsa potrebna oblastvena dovoljenja. Tisti begunci, ki ne bodo potovali v skupnih transportih, marveč se bodo vozili po svoji volji, morajo dobiti pred dovoljenje občine, glavarstva in od merodajne vojaške oblasti. Ko imajo vse to že v rokah, naj se obrnejo na zaupnika in pooblaščenca gospoda inspektoria Karla Zirkounig, Wels, Gornje Avstrijsko. Augus Collicherstrasse 3, ki jim v najkrajšem času preskrbi vse potrebne listine za prosto vožnjo zanje in njihovo blago. Naznamiti pa mu morajo popolnoma natančno: 1.) imena begunciev; 2.) poklic (opravilo, obrt itd.); 3.) število, ime in starost ostalih članov rodbine; 4.) bivališče v domovini; 5.) kam se hočejo peljati ali vrtniti; 6.) od katere železniške postaje nastopijo pot; 7.) do katere železniške postaje se popeljejo; 8.) število tovorov in kakšni so (n. pr. 3 zaboji, 2 kovčega, 2 vreči, 1 šivalni stroj, 1 zavoj postelnjakov, 2 zveznja blazin itd.). Vse te napovedi so predpisane in torej neizogibno potrebne. Dostaj se je obrnilo do nas veliko begunciev s prošnjo, da bi jim preskrbeli naknadno povračilo dosežanih prevoznih stroškov. Takim povračilom se železniške uprave odločno upirajo. Najbrže bodo tako povračila možna potem, ko stopi novi zakon v veljavo. O tej zadevi bomo v javnosti poročali, kakor hitro bo ta zadeva popolnoma pojasnjena, da bomo mogli našim beguncem pravo svetovati.

Županstvo občine Škrbina prosi občinarje, da mu naznajo podatke samostojnih gospodarjev in doma stanujočih rokodelecev glede svoje vojaške službe: rojstno leto, rojstni kraj, kje in kdaj so bili pri prebiranju, kateremu polku, bataljonu, stotniji so pridruženi, kako šaržo in kje se sedaj nahajajo; obenem tudi svoje delo, katero so doma opravljali. Kakor hitro dobi županstvo te podatke, vloži prošnjo na merodajne oblasti v svrhu daljših dopustov za obdelovanje polja in poprave pokvarjenih poslopij. Priloži naj se za vsako prošnjo kolek za tri krole. — Zeli vsem občinarjem kakor tudi vojakom srečno novo leto ter na skorajšnje svideenje doma. — Županstvo Škrbina, t. ž. Gorenica vas.

Občinarjem županstva Vojneke se naznanja tem potom, da ni treba, da se zglasijo posamezni za prošnjo vojaških dopustov svrhu obdelovanja svojih zemljišč, ko se bodo vrnili domov. Županstvo je ukrenilo potrebno, da bodo vsi samostojni gospodarji in posebno oni letnikov 1867. pa do 1880. po možnosti za delj časa oproščeni vojaške službe. Natančnejša tozadevna pojasnila se objavilo. — Tem potom voščiva vsem Vojnecem v begunstvu, na fronti in za lednj srečnejše in veselejše leto 1918. kakor so bila pretekla vojna leta. — Anton Žižmond, župan. Josip Bajt, tajnik.

Županstvo občine Vojšičica, sedaj v Metliki št. 109, vabi vse vojaške gospodarje, naj prijavijo županstvu čim prej svoje sedanje vojaške naslove: krdele, polk, vojna pošta itd. v svrhu, da se za nje vlože prošnje za oproščanje od vojaške službe, da bodo pomagali doma na Vojšičici vpostavljeni hiše ter urejavili zemljišča.

Iz Ozejanja. Županstvo poroča, da se dosedaj nahajajo doma v občini 17 družin, v Sv. Mihelu sta dve družini. Upam pa, da bo z novim letom prišlo več delavnih družin, tisti, ki imajo vsaj malo zavetja, v hribih so večinoma dobre hiše, pa ceste ovirajo, da z vozom ne morejo do hiš. Ako hoče kdo se potruditi, da si svojo robo znese iz Ozejanja, ali pa kamor ne more več voz, naj naznani takoj županstvu, da dobi potrebno potrdilo. Voščim vsem skupaj veselo novo leto. Župan Fran Lovrečič.

Županstvo v Dornbergu vošči svojim prognancem srečno in veselo novo leto, želeč, da si bodo mogli že koncem januarja 1918. seči v roke na domačih tleh.

Prevoz trupel šestih Bourbonov iz Gorice na Dunaj. V soboto so bila v šestih krstah pripeljana iz Gorice na Dunaj trupla Bourbonov, namreč francoskega kralja Karla X., vojvode Louis Angoulême, njegove soproge, nadalje ene hčere Louis XVI., končno grofa Chamborda in njegove soproge princezine Marije Terezije iz Modene, ki so počivale v grobnici frančiškanskega samostana v Kostanjevici pri Gorici.

Premeščen je k tržaškemu namestništvu okrajni tajnik pri goriskem okr. glavarstvu gosp. Fran Gregorčič.

Umrli je v Ljubljani gosp. Julij Rutar, svoj čas kaplan pri Sv. Jakobu v Trstu. Na Proseku je umrl gosp. Anton Stepančič.

Na c. kr. državno obrtno šolo v Trstu je imenovan za učitelja gđ. Ema Arko, učiteljica ženske obrtne šole v Šolskem domu v Gorici.

Aprovizacija za Furlanijo. »L'Eco« poroča, da po prizadevanju svojih poslancev, zlasti deželnega glavarja dr. Faiduttiija, dobi Furlanija svojo komisijo za aprovizacijo, ki bo dobvala živila naravnost od centrale v Dunaju. Veselo novostna vest za Furlanjo.

Postni uradi na Goriskem. Z dnem 8. januarja 1918 se zopet odprejo postni trdi Brežini. Roble in Livak in sicer za sedaj samo za pisarnoskopski promet vstevši službeno in zasebno rekomandacijo.

Kdo ve kaj? Kdor ve, kje se nahaja družina Antona Štok na dom. »Pri Ročotova iz Britta št. 21, naj blagovoli naznamiti na naslov: Častniški sluga Anton Štok, sodišče v. pehotne divizije, Bojna postaja 045.

Kdo ve kaj? Kdor bi kraj vedel, kje se nahaja Stefan Zabav iz Senice št. 72, pri Kanalu, naj sporoči na naslov: Mihael Kojniedl, Reserve-Spital, Abt. 5, Zimmer 24, Korneuburg.

Izdejo se sledeči naslovi v vaši zapu. Rečni zadevi: Marija Fabljan, soproga Petra Fabljan; Marija vdova Ležica, Jernejeva; trije otroci pokojnega Matije Brnjarija, bivšega postiljona; Angelina Brnjarija, hčerčica; Jožeta vdova Mervia, Antonova (Longotova); Antonia Ležica, roj. Bačar, vdova po pok. Ivanu Ležicu (Conte) prebivajoča v Gorodnjač; Matilda Walter; Rosa Weissel, soproga Emilia Weissel, slikaarja; Marija vdova Fabljan; Antonia Deliccolo, roj. Calicaris; Sofija Šeppenhofer, grajska kuharica; Katarina vdova Duse, roj. Plapan, val iz Devina in Terezija vdova Pavla, Via Duomo, Gorica. Naslovi naj se pošljejo na pred. g. župnika Fr. Lav. renčiča v Salezn, pošta Prosek pri Trstu.

Dnevne vesti.

— Iz uredništva. Dosedanji glavni urednik našega lista gosp. Miroslav Malovrh je šel v pokoj. Vodstvo lista kot glavni urednik je prevzel gosp. dr. Albert Kramer.

— Vojna odlikovanja. Dvorni svetnik pri kranjski deželni vladi Viljem vitez Laschach von Moorland je odlikovan v priznanje odličnega službovanja v vojni z vojni dekoracijo in komturnemu križu Fran Josipovega reda. — Zlatim zaslužnim križem s krono na traku hrabrostne svetlinje je odlikovan v priznanje izbornege in požrtvovalnega delovanja v sanitetni službi prostovoljna bolniška strožnica Elizabeth König v Ljubljani; s srebrnim zaslužnim križem s krono na traku hrabrostne svetlinje v priznanje posebno uspešnega in požrtvovalnega delovanja v vojni župan Fran Tršar na Vrhniki.

— V vseh bojih na laški fronti je bil odlikovan četovodja Ivan Vedenik pri 2. cesarskem strelskem polku s srebrno svetinjo II. razreda in z železnim zaslužnim križem na traku hrabrostne svetlinje. — Sveti večer na bojišču. S fronte nam pišejo: Primerno sedanjemu času, je tudi godbeni oddelček c. kr. gorških strelcev št. 2. cesarskega bojišne pramike po svoje, posebno pa sveti večer. Spominjati smo se tudi naših voditeljev, zapeli pri narodnih pesmi in zaigrali nekaj koračnic, nakar nam je prišla misel, ali nismo tudi mi sinovi naše Jugoslavije in kako bi tej lahko koristili v tem tako težkem, obenem za usodo našega naroda pomembnem času. Da se tega res zavedamo, bodi dokaz vesitca 28 kron za dr. Krekov spomenik in druga 27 kron za družbo sv. Cirila in Metoda.

— Na maso vprašanja odgovarjamo, da je mogoče podpisati izjavo slovenskih žen in deklet za deklaracijo v Ljubljani v trgovini Lohar na Mestnem trgu in v trgovini Mihelič v Selenburgu ulici.

— Izkrena zahvala vsem blagim dobrotnikom, ki so z malimi in večimi prispevki pripomogli, da se je v naši rezervni bolnišnici kakor v obeh prejšnjih letih tudi letos bolnim vojakom z bogato božičnico v nekoliko nadomestilo domače veselje. Naj srečnejša sta bila ob tej priliki pač ona dva vojaka (eden izmed njih ubog mladenič brez staršev), ki sta dobila po srečki vsak niklasto žepno uro z verzičko, kar je darovala v to svrhu neka tukajšnja urarska tvrdka. — Rezervna bolnišnica pri uršulinkah v Ljubljani.

— Iz politične zdravstvene službe. Distriktni zdravnik dr. Teodor Kussel v Trebnju je imenovan za zdravstvenega asistenta pri deželni vladi v Ljubljani.

— Imenovan je za inspektorja dr. Fr. Maurer, tajnik pri Južni železnici.

— Gospod Ciril Ličar, najmlajši izborni slovenski koncertni pianist bo v kratkem koncertiral v Ljubljani.

— Maša zadušnica za rajnim A. Trstenjakom bo v petek ob 8. zjutraj v Trnovski cerkvi.

— Zvišanje osebne tarifa na južni železnici. Vlada je dovolila južni železnici, da zviša s 15. januarjem cene za 50 odstotkov.

— Razglas c. kr. finančnega ravnanstva z dne 1. decembra 1917 radi vročice naznanja v letu 1917 izplačanih službenih prejemkih za priredbo dohodnine za leto 1918 je nabit na mestni deski. Osebe, korporacije, zavodi, družbe, društva, blagajne itd., ki so zavezane izplačevati plače in pokojninskih užitke v znesku, presegačem 1600 kron na leto za eno osebo, naj vlože naznanila o upravičenih prejemkih z napovedjo njih imena, stanovišča in plače, potem o višini in vrsti v letu 1917 izplačanih prejemkov do 31. januarja 1918. Natančnejša pojasnila se razvidi na razglasu samem.

— Depozitna blagajna v Bukarešti (Cassa de Depunere Bukarest). Posestnik prejemnic (receptov) gori navedene blagajne se v lastnem interesu pozivljajo, da svoje zahteve, priloživši jim prejemnice, priprave varstvenemu mestu za avstrijsko premoženje v inozemstvu (Schutzstelle für österreichische Vermögen im Auslande, Wien, I., Stubenring 8).

— Za begunce. Zahteve naših beguncev za povračilo provizorne škode so natelele dosedaj pri udeleženi železniških in političnih oblastih na resne težkoče. To se je že poudarjalo v okrožnici z dne 25. septembra 1917. št. 1174/27 zaradi tega, da se begunci pri povrnitvi v domovino in preselitvi ne prenašajo ter, da svoje potova, nje se ne nastopijo in svoje reči spravilo na železniške postaje, ko dobe v roko vsa potrebna izkazila. Vsekar je pa že vse v tiru, da se bodo provizorne škode našim beguncem čimprej in ugodneje poravnale.

— Premog za obrtnike. Za preskrbo malih obrtnikov (ključavničarjev, kovačev, kleparjev) s premogom, je naročilo c. kr. deželno predsedstvo več vagonov takozvanega kovaškega premoga iz premogokopa Rossitz, kateri je te dni dospel v Ljubljano. Oni obrtniki, ki žele ta premog, so vabljivi, naznaniti množino pri deželni vladi II. nadstopnje, vrata št. 13 v uradni urah od 9. dopoldne do 4. popoldne in od 4.3. do 5. popoldne.

— Izvor črev. Interesentije se spoprijajo, da dovolj za izvoz črev, namenjenih za izdelovanje klobas, c. kr. finančno ministrstvo sporazumno s trgovinskim ministrom le tega jemlje v razpravo, ako prošnje vloži ali podpira splošna avstrijska družba za ponovitev živine (allgemeine österreichische Viehverwertungsgesellschaft, Wien, III., St. Marx).

— Zaroča. Zaročil se je na Silvestrov večer gospod Fr. Kavčič, magistratni uradnik, z gospico Anico Jeleničevo, hčerko veleuglednega posestnika, tovarnarja in trgovca Jerneja Jeleniča (Majarončeka) na Zaloški cesti. Mlademu paru želimo mnogo sreče in kličemo: »Gromoviti živio!«

— Pošiljanje poštnih zavilkov za Primorje in Kranjsko ustavljeno. Radi nakopčenja zavilkov je od 31. decembra do 5. januarja 1918 ustavljeno po celem Avstrijskem sprejemanje zasebnih zavilkov v Trstu, na Primorsko in Kranjsko, izzemši potrebne zavitke, nujne zavitke, pošiljave s kvazom (drožmi) in denarne pošiljke. Smejo pa se sprejemati zavitki v tem ozemlju tudi za to ozemlje.

— Rus zabodel Rusa. Včeraj popoldne sta se spila na zelenem hribu dva tam za poslana ruska vjetnika. Eden je imel v rokah nož, s katerim je zabodel v hrbet tovarša. Rana je nevarna. Ranjenega so izročili zdravniški oskrbi, napadaleca sodniji.

— Enajet volov ušlo. V noči 23. na 24. m. m. je iz tukajšnje c. in kr. režijske klanice ušlo 11 volov, katerih dosežaj se niso dobili nazaj. Posestniki, h katerim so se navedeni volji zatekli, se opozarjajo, da jih prišenejo nazaj, če tega ni mogoče, naj pa čimprej naznanijo svoje naslove c. in kr. režijski klanici v Ljubljani, da pošlata ti potem po vole svoje ljudi. Kdor bi kakega vola pridržal ali prodal, ima pričakovati stroge kazni.

— Deveta c. kr. avstrijska razredna loterija. Zrebanje II. razreda se vrši dne 15. in 16. januarja 1918. Cena srečk je: 1/4 60 K, 1/2 40 K, 3/4 20 K, 1/10 10 K. Srečke za to zrebanje priporoča Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani kot poslovilnica c. kr. avstrijske razredne loterije in njene podružnice v Celju, Celovcu, Trstu, Splitu in Gorici (sedaj v Ljubljani). Perotna zasedanja se vršijo v Celju 4. februarja, 12. maja, 9. septembra in 9. decembra, v Mariboru 4. februarja, 3. junija, 23. septembra in 9. decembra.

Iz Zalcia nam pišejo dne 31. decembra 1917: Danes smo izročili materi zemlji truplo umrle gospe Marije Roblek, rojene Zuza. Kot najstarejša zastopnica je veleugledne obitelji je umrla v 83. letu svoje starosti. Z njo smo pokopali vzorno ženo in mater, pa tudi vzorno narodnjakinja. Tista iskra, katere je sedaj v prsih Jugoslavanov vzbujala in vzgajala pravi narodni ogenj, pravi narodni ponos, pravo ljubezen do rodneje jezika in do rodne grude, tista iskra je tiela neprenehoma v srcu rajne gospe Roblek in v tem duhu in smislu je vzgajala svoje otroke, v tem duhu in smislu je vplivala mirno in dosledno na vso okolico, in sicer ne z besedami, ampak tudi z dejanji. Gospe Roblek je bila jako inteligentna žena; mnogo je čitala in bila vedno podučena o vseh gospodarskih, narodnih in tudi političnih zadevah. A njeno srce ni bilo le narodno, ono je bilo tudi zlato. Mnogo je darovala v narodne namene, še več pa

je delila ubogim in bolnim ljudem — a delila je tako, da levica ni vedela, kaj je storila desnica. Vsi, kateri so bili deležniki darov njenega blagega srca — med njimi tudi pisec teh vrst — jo bodo ohranili v hvalnem spominu ter prosili Vsemogočnega, da ji na onem svetu povrne vse stoterkrat, kar je tu plemenitega storila. Naj v miru počiva!

Iz Šmarja pri Ješah nam pišejo: Dne 29. decembra 1917 je imel naš okrajni zastop sejo, v kateri je ob odsotnosti načelnikovega namestnika g. Ferlina soglasno sklenili resolucijo v smislu majniške deklaracije. — V seji se je bavil zastop tudi s finančnim položajem šmarskega okraja, ki je moral lani na pritisk vlade in v sled agitacije g. Ferlina podpisati 350.000 K vojnega posojila, s čimer si je naložil 70 do 80 odstotnih dolič. Zastop je dal takoj naklonil za Krekov spomenik 200 K. — Da je bil g. Ferlin pri seji navzoč, bi bil moral marsikatero grenko požrti, ker je napravil v času, ko so nam še bila usta zamašena, okraju tako nezgodna plačila, sebi pa pri borili odlikovanje. Politično je pri nas do igral in v slovo mu bodi zapisano, da Ena se želja je Njemu spopolnila. — Na prah bodi ječih da križec visi. — Vollece.

Iz Velenja nam pišejo: Tukajšnji cca. kr. slovenski delavci v premogokopu, so pred kratkim vložili po svojem tovarišu Vekoslavcu Zajcu več zelo važnih prošenj na državno upravo ter so vsled uspešnega posredovanja državnega poslanca dr. Verstovška dosegli lepe uspehe. Gospod državni poslanec je izpolnjal, da dobi velenjski rudarji več moka in tudi druge poljske prideleke. Dobijo tudi obloko in obutev; spominjati, na se začne graditi delavska kopalnica, ki je neobhodno potrebna za delavsko zdravje. Delavstvo je dr. Verstovšku v posebnem pismu izreklo iskreno zahvalo podpisano od 600 delavcev. Mnogim delavcem je izpolnjal g. poslanec tudi zaostalo vojno doličilo.

Nabavni prispevki za štajersko učitelstvo. Deželni odbor štajerski je v svoji seji dne 10. decembra sklenil, da sprejme s sklepom državnega zbora dne 13. novembra dovoljene državne podpore kot nabavne prispevke za učitelstvo na ljudskih in meščanskih šolah, ter jih v omenjene svrhe razdeli na ta način: Aktivno učiteljsko osebje: 1. plačilni razred: Samsko, vdovljeno brez otrok z do 5 službenih let 300 K, od 5—15 službenih let 350 K, čez 15 let 370 K. 2. plačilni razred: Oženjeno učiteljsko osebje brez otrok, vdovljeno z enim otrokom do 5 službenih let 380 K, od 5—15 službenih let 470 K, čez 15 službenih let 570 K. 3. plačilni razred: Oženjeno učiteljsko osebje z 1—2 otrokoma, vdovljeno od 2—3 otrok do 5 službenih let 470 K. čez 5 do 15 službenih let 560 K, čez 15 službenih let pa 680 K. 4. plačilni razred: Oženjeno s 3 ali 4 otroci, vdovljeno s 4 ali 5 otroci do 5 službenih let 560 K, čez 5 do 15 službenih let 650 K, čez 15 pa 790 K. 5. plačilni razred: Oženjeni z več kakor 5 otroci do 5 službenih let 650 K, od 5 do 15 službenih let 740 K, čez 15 službenih let 900 K. Učiteljske ročnih del, pomožno učiteljsko ter vrtnarice 300 K. Vpokojeno učiteljsko osebje: 1. plačilni razred: samsko, vdovljeno brez otrok 300 K. 2. plačilni razred: Oženjeno brez otrok, vdovljeno z 1 otrokom 380 K. 3. razred: Oženjeno z 1 do 2 otrokoma, vdovljeno z 2 do 3 otroci 470 K. 4. razred: Oženjeni s 3 do 4 otroci, vdovljeni s 4—5 otroci 560 K. 5. razred: Oženjeni z več kakor 4 otroci, vdovljeni z več kakor 5 otroci 650 K. Učiteljske vdove: 1. razred: brez otrok 300 K. 2. razred: z 1 otrokom 380 K. 3. razred: z 2—3 otroci 470 K. 4. razred: s 4—5 otroci 560 K. 5. razred: z več kakor 5 otroci 650 K. Učiteljske sirote: 1. razred: za 1 otroka 200 K. 2. razred: za 2 otroka 252 K. 3. razred: za 3 otroka 313 K. 32 vin. 4. razred: za 4 ali več otrok 373 K. 32 vin. V knjižnici za št. Jakobski okraj, ali pa od knjižnice do trgovine Iglis je bila izgubljena na novega leta dan črna svilena torbica z nekaj denarjem in potrdilom od barvarije Reich. Jakičarji naj jo vrne proti nagradi pri g. Ivanu Sitar, Privoz 5.

Izgubila se je pisca, ruski hrt, po imenu Barry. Nosi poleg dunajske znamke 1916 vojaško legitimacijsko puščico. Proti pr. merni nagradi oddati pri R. Jakopiču, Turfaški trg 2, I. nadstopnje.

Dotičnik, ki je dobil za neko gospo 20 kron za vojni listek, naj daruje to svoto za goriske begunce. Obenem naj sprejme iskreno hvalo!

Aprovizacija.

— Sveže meso na izkaznice C št. 1401 do konca. Stranke z rumenimi izkaznicami zaznamovane s črko C št. 1401 do konca prejmejo goveje meso v četrtki dne 3. januarja, popoldne v cerkvi sv. Jožefa. Določeni je tale red: od pol 2. do 2. št. 1401 do 1600, od 2. do pol 3. št. 1601 do 1800, od pol 3. do 3. št. 1801 do 2000, od 3. do pol 4. št. 2001 do 2200, od pol 4. do 4. št. 2201 do 2400, od 4. do pol 5. št. 2401 do 2600, od pol 5. do 5. št. 2601 do konca. — Ena oseba dobi 1/4 kg, 2 osebi pol kg, 3 in 4 osebe 3/4 kg, 5 in 6 osebi 1 kg, 7 in 8 osebi 1 1/4 kg, več osebi 1 1/2 kg. Kilogram stane 2 kroni.

— Prekaljeno meso na rumene izkaznice B. Stranke z rumenimi izkaznicami B prejmejo prekaljeno meso v petek dne 4. t. m. popoldne v cerkvi sv. Jožefa. Določeni je tale red: od 1. do pol 2. št. 1 do 200, od pol 2. do 2. št. 201 do 400, od 2. do pol 3. št. 401 do 600, od pol 3. do treh št. 601 do 800, od 3. do pol št. 801 do 1000, od pol 4. do 4. št. 1001 do 1200, od 4. do pol 5. št. 1201 do 1400, od pol 5. do 5. št. 1401 do 1600, od 5. do pol 6. št. 1601 do konca. Ena oseba dobi pol kg, 2 in 3 osebi 1 kg, 4 in 5 osebi 1 1/2 kg, več osebi 2 kg. Kilogram stane 4 K.

— Kislo zelje za Vič. Občani Viča, ki imajo rumene izkaznice, zaznamovane s črko B ali C, prejmejo kislo zelje v petek, dne 4. t. m. popoldne pri Mühl-eisnu na Dunajski cesti. Določeni je tale red: Stranke z izkaznicami B pridejo na vrsto od 8. do 9. ure, stranke z rumenimi izkaznicami C pa od 9. do 10. št. 1 do 225, od 10. do 11. št. 226 do konca. Vsaka oseba dobi 1 kg, kilogram stane 80 vinarjev.

Trociški o japonski nevarnosti.

»Ruskoje Slovo« poroča: Kakor se Trockemu zdi, ne obstoja nobena nevarnost za japonski napad. Japonci bi bili po njegovem mnenju storili to že med mirovnimi pogajanjmi, če bi jim to podjetje nudilo posebne koristi. Treba pa je pomisliti, da trenutno obstoja med Japonko in Ameriko nasprotje, ki se ne da tajiti in da Amerika ne bo pripravljena izročiti ruski trg Japoncem in podpirati njihov napad na Rusijo.

Goreminski umorjen. London, 31. decembra.

Londonški urad poroča iz Petrograda: Neki večerni list piše, da je bil bivši ministrski predsednik Goremin s svojo ženo in zetom vred na svojem posestvu v Kavkaziji umorjen od vlomilcev. — Ivan Loginovič Goremin je bil od 14. februarja 1914 do 2. februarja 1916. ruski ministrski predsednik; znan je bil kot pristaš konservativnih, 2axexceškoskzkssuc,kskmvppEzš ne smeri. Značilno je, da je kot zunanji minister odredil opustitev samostojnih finskih znamk, ker je hotel, da se finska pošta popolnoma združi z rusko. V času njegovega ministristva so se dnevno ponavljali dijaški in delavski nemiri, kakor tudi gonje proti Židom ni manjkalo. V svojem programatičnem govoru leta 1906. je v dumi odklonil, da se razširijo politične pravice tudi na delavce in kmete. Obenem je zanikal pravico dume, zahtevati odredbe proti samovoljnemu delovanju uradnikov ali celo zakon o ministrski odgovornosti. Kot ministrskega predsednika ga je nadomestil Stürmer - Panin.

Za deklaracijo in za politiko Jugoslovenskega kluba.

Velenjsko slovensko delavstvo c. kr. šaleškega premogokopa se soglasno pridružuje izjavam vseh slovenskih strank za državnopravno deklaracijo z dne 30. maja leta 1917. Izreka zahvalo prevzvišenemu knezoškofu dr. Antonu Bonaventuri Jegliču za tako odločni in javni nastop ter vsem voditeljem slovenskega naroda, kateri so izjavili podpirati majniško deklaracijo v prosepih in srečno bodočnost Jugoslavije. Izraža Jugoslovenskemu klubu iskreno sožalje nad prerano izgubo buditelja jugoslovenske misli dr. Janeza Evangelista Kreka. Delavstvo izreka tudi najsrčnejšo zahvalo papežu Benediktu XV. in cesarju Karolu I. za neumorno prizadevanje, da bi med razdvojenimi narodi zopet zavladalo vroče začeljeni mir. — Jugoslovenskemu klubu in njegovemu načelniku dr. Koroščen kličo delavstvo: neustrašeno, brezobzirno za narodne pravice naprej do končnega cilja z zavestjo, da stoji za Vami res pravi slovenski narod kot en mož! Drin. Susteršič kot ubežnemu kralju iz Jugoslovenskega kluba v najizrazitejšem momentu pravimo delavci: Vi niste Slovenci in vsak, ki z Vami čuti, tudi ne! Kajti Vi, kakor se je izrazil prevzvišeni knezoškof, opravljate med slovenskim narodom krivo delo. Nehajte torej s tem v slovenski javnosti, kajti narod Vam ne zaupa več! — Za c. kr. slovensko delavstvo v Velenju: Vekoslav Zajc.

Slovensko ženstvo za deklaracijo.

Nad 1000 zavednih Ribničank se z navdušenjem pridružuje izjavi slovenskih žen in deklet za svobodno Jugoslavijo ter izreka Jugoslovenskemu klubu za njegovo smotreno in neustrašeno delovanje svoje priznanje. — Sledijo podpisi.

Mariborsko pismo.

(Od našega poročevalca.) V Mariboru, 31. decembra. »Südmarka« in »Schulve« reika. Ze vohajo jutranjo sapo blizajoče se pomladi vsenemskih skromin in za to so zopet pričeli delati in rovat. »Südmarka« pobira svoje prispevke in to pot z dolocnim namenom, da bo plačovala s nabranimi prispevki onim podopre, ki trpe vsled vojne največje bode, t. j. delavce in stradalajo učete se mladino. »Schulvereine« pa boče in nabrane denarja rasplavljati kšpedinje ne le za dijake, marveč tudi za ljudskošolsko mladino, da jo napravi še bolj odvisno, kot doslej. »Südmarka« in »Schulvereine« pobirata tudi med Slovenci, manj po mestu kot po deželi. Nabiralec pokazuje vrata, ampak tako, da si enkrat na vselej za pomalo, da se imajo varovati prestojiti

Grobovi I. 1917.

Meseca marca: Dne 1.: Katarina Ve, ženska v Sv. Pavlu pri Preboldu. Dne 6.: Kristina Ravnjak v Ljubljani. Dne 8.: Aleksandrina Gerdinč, zasebnica v Zatični. Anton Majzelj, posestnik, mesar in gostilničar v St. Jerneju; Anton Plaskan, veleposestnik v Braslovcah. Dne 9.: Marija Štebi, rojena Kunstelj, v Ljubljani; Fran. Šiška Jarč, posestnik v Črni vasi. Dne 11.: Valentin Leskovic, trgovec in posestnik, polastnik trdke Leskovic & Meden v Ljubljani; Anton Repar v Škofljici. Dne 12.: Oton pl. Detele, komtur Fran. Josipovega reda zvezdo, vitez reda železne krone III. vrste, član gosposke zbornice, državno-zborni predsednik komisije za pogodbo, vanje Kraus, bivši deželni glavar v vojvo, žni Kranjski in grasiški pri Sv. Duhu pri Iškofji Luki. Dne 14.: Josip Molar, trgovec in krmar v St. Andražu pri Gorici v Dolnem. Dne 15.: Gregor Mihevc, posestnik na Vrhniki. Dne 16.: Ivan Frisch, trgovec in hišni posestnik v Ljubljani; Artur Delgos, trgovec in elektrotehnik v Ljubljani. Dne 17.: Ivana Pajnič, vdova po c. kr. višjem komisarju finančne straže v Ljubljani; Ana Staudacher, rojena Burger, v Ljubljani. Dne 18.: Jospina Tauber, rojena Čerhe, v Ljubljani; Marija Sušnik, soproga teatarskega mojstra v Ljubljani. Dne 20.: Ivan Thomitz, zdravnik Južne železnice v p. imetelj zistega zaslužnega križa, vojne kolajne, jubilejne kolajne in častne svetinje za štiridesetletno zvesto službovanje, v Ljubljani. Dne 21.: Marija Špec, rojena Ogrin, na Jesenicah. Dne 22.: Vlačav Arko, trgovec in tobačni založnik v Senožečah; Dr. Josip Džjak, c. kr. okrajni sodnik in sodni predstojnik v Krškem. Dne 23.: Iva, na Gorjup, rojena Šaušek, v Ljubljani. Dne 24.: Marija Majcen, posestnica v St. Janžu. Dne 25.: Franc Stele, hišni posestnik v Ljubljani. Dne 27.: Rudolf Vasele, rudniški gradnik v p. v Sv. Pavlu pri Preboldu. Dne 28.: Marija Steiner v Ljubljani; Franc Gerbič, slovenski skladatelj, ravnatelj šole „Glasbene Matice“, častni član „Glasbene Matice“, „Narodnega zemaljskega kazališta

v Zagrebu. In „Zemaljskega glasbenega združenja u Zagrebu: Josip Albreht, posestnik, krajni šolski odborik, občinski svetnik itd. v Hodošici. Dne 30.: Avgust Jensko, učitelj na Bledu.

Meseca aprila: Dne 3.: Hugon Turk, zasebnik v Ljubljani; Ana Ponikvar, rojena Tavželj v Ljubljani. Dne 5.: Klara Zagar pl. Sanaval, rojena Pesslak, c. kr. majjorja v p. soproga v Ljubljani; Helena Franke, cesarskega svetnika in profesorja soproga v Ljubljani. Dne 6.: Valentin Mur, nik, dipl. konj. vidar, odlikovan s službeno vojno in srebrno kolajno za hrabrost, v Brezicah; Avgust Komers, c. kr. gimnazij-ski profesor v p. v Vyskovu na Moravskem. Dne 7.: Vidka Blajak v Ljubljani; Vlačav Drabek, lesotičer in načelnik okr. šole blagajne v Logatcu. Dne 8.: Katarina Podkrajsek, veleposestnica v Šebalku pri G. dovinu. Dne 9.: Alojzij Stabič, c. kr. sodni nadodoljca v Ljubljani; Stefan Ogrinc, ra-stopnik pivovarne Reininghaus - Puntigam v Novem mestu. Dne 10.: Marija Wimmer, rojena Mogolič, vdova po c. kr. poštnem predstojniku v Novem mestu. Dne 12.: Helena Jelenec, rojena Knez v Gabrijelah; Klementina Novak, vzgojiteljica iz Idrije, v Celju. Dne 13.: Roza Pstross, rojena Kos, c. kr. gozdarja soproga v Bohinjski Bistrici. Dne 14.: Josip Steha, veleposestnik, trgovec, gostilničar, okrajni šolski nadzornik itd. v Dobropoljah; Marija Seneković, hčerka okrajnega komisarja v Ljubljani; Anton Strito, c. kr. ravnatelj II. državne gimnazije v Ljubljani; Romanček Stojkovič v Ljubljani. Dne 15.: Karel Klemen-tschitsen, prokurist trdke A. Zeschko v Ljubljani; Rudolf Peschitz, c. kr. davčni oficijal v p. iz Radovljice v Ljubljani. Dne 16.: Matej Pogorelec, revident deželne na-klade v Ljubljani. Dne 17.: Ludovik Kiril-nič, brivski mojster v Spodnji Šiški; Anton vitez Gariboldi, bivši državni poslanec. Dne 18.: Mihail Gillich v Ljubljani. Dne 19.: Minka dr. Voduškova, odvetočnica soproga v Ljubljani; Ulrik Schmidt, zasebnik v Ljubljani. Dne 20.: Avgust Plaskan, trgovec iz Braslovca, v Gradcu. Dne 23.: Ur-šula Stupica, posestnica v Ljubljani. Dne 24.: Marija Kostanjevec, rojena Živic, c.

kr. finančnega svetnika soproga v Ljubljani; Marija Dolenc v Kranju. Dne 26.: Mi-hael Kristofič, zasebni uradnik v Trstu. Dne 28.: Angela Š. menci, posestnica in tr-govka v Dolu pri Ljubljani. Dne 29.: Mary Pell; Marija Žnidaršič v Ložu.

Razne stvari.

• Potres v Guatemali. Vleed potresa v južni Guatemali je bilo mnogo mest razru-šenih; 5000 oseb je brez strehe.

• Nemiri v Neaplju. Iz mesta in pro-vince neapeljske poročajo o nemirih vleed pomanjkanja živil.

• Umri je v Monakovem znani nem-ški založnik Georg Müller, ki je s veliko vne-mo populariziral med nemško publiko slovansko literaturo. Njegove izdaje ruskih in poljskih pisateljev so vzorne.

• Bel kruh za opice. V zoologičnem vrtu v Budimpešti krmijo opice s belim kruhom in sicer ga dobe toliko, da ga se pušča po „vohih kletkah, da se kakemu Avstrijcu, ki pride slučajno v zoologični vrt v Budimpešti, kar silne cede po njem.

• Amerika nima lesa za ladje. Kor-urad poroča iz Amsterdamu, da je baje ameriški kontraadmiral Beowles izjavil na konferenci za plovstvo, da je načrt, sgradi 1000 lesenih ladij, neizvedljiv, ker Amerika ne razpolaga s zadostno množino lesa.

• Cene za kožuvinu so vsled mirov-nih posajanj s Rusijo silno padle. Kožuvi-na se ponuja danes na Dunaju za 1/2, prej-sanje cene, pa se nihče neče kupiti. Poroča-jo, da bo šla neka velika trdka za ko-žuvinu, ki je nakupila blaga, po ogromnih cenah, v konkurz.

• Riž za Budimpešto. Po naročilu ce-sarjevim, da predsednik skupnega prehra-njevalnega odeska od plena naših čet v Italiji dva vagona riža glavnemu mestu Budimpešti na razpolago, da jih razdeli med revno prebivalstvo.

• Stražna družinska tragedija. V Ose-ku se je zastupila s pilnom družina Josipa Novoselice. Umri je on in dvoje otrok. Dru-

gi dan je umrla v bolnišnici tudi njegova žena Eva. Od vse družine je ostal samo sin, ki je bil na bojišču in je sedaj prišel na dopust, da pokopiše očeta, mater in brate.

• Prepovedan dohod bosensko - her-cegovskih elrot na Ograko. Hrvatski listi poročajo: V Novem Sadu se je osnoval od-bor s akcijo za prehrano gladnih bosensko-hercegovskih otrok v Bački in Banatu. Ali ogrska vlada je sedaj povsem nepričako-vano sabranila vsak prihod bosenskih otrok na Ograko. Bačka in Banat sta tako bogata, da bi mogla prav lepo prehraniti veliko število gladnih otrok, ali ogrska vla-da tega ne dopušča, ker so pač ti otroci ju-goslovanski.

Darila.

Darilo. Trdka Blanka Nemec je da-ovala nadaljnjih 20 K za okrepčevalnico. Za družbo: sv. Cirila in Metoda je na-brala gospa: Sv. Maribor me vojnjo ža. Po-družnici Maribor.

Darilo. Gospod Artur Lokar, Maribor Schellerstrasse 6, je daroval „Posredoval-nice“ 50 K, da počasti svojega nečaka Da-nila, ki je dokončal medicinske študije. Za prejeti dar se iskreno zahvaljujemo. — Župni urad Lozice pri St. Vidu nad Vipavo je poslal snesek 75 K, katerega je nabrala ondota Marijina družba. Nekaj malega so prispevali tudi Mohorjani. V-em vrtilm de-kletom in darovalcem se Posredovalnica za izraz bratovske ljubezni nasprodejo zahva-ljuje.

Upravištvu naših listov so poslali: Za „Slovensko Matice“: Otrlin Franc, orožniški stražništer pri bojnem orožniš-škem poveljstvu v Ipeku, Črna gora, 62 K, zbral med tamšnjimi orožniki kot novo-leto darilo; Janko Klemenčič, železničar na Jesenicah, 10 K, kot novoletno darilo; vesela družba na godovanju Ivana Vahčiča v Cerkljah na Dolenjskem, zbrala 25 K in

slovenski častniki, podčastniki; Lojzka in Minka zbrali v restavraciji g. Lojzike Leon v Petrovčah pri Celju 35 K. Skupaj 132 K.

Za dr. Krekov spomenik: Rudi Peček, enoletnik pri 24. inf. div. sodišču, vojna po-šta 434, zbral v veseli družbi na sveti ve-čer med Slovenci, Čehi, Poljaki in Nemci 50 kron; slovenski častniki, podčastniki, Lojzka in Minka zbrali v restavraciji gđc. Lojzike Leon v Petrovčah pri Celju, 35 K in Juri Drobnič, posestnik in gostilničar v Sodražici, 5 K. Skupaj 90 K.

Za Ciril - Metodovo družbo: Narodna štalnica v Postolni 50 kron, mesto venca umrli članici ge. Jostpini Vičič: Janko Kle-menčič, železničar na Jesenicah, 10 K, kot novoletno darilo; vesela družba na godo-vanju g. Iv. Vahčiča v Cerkljah na Dolenj-skem zbrala 35 K in rodbina Verbaš-Sirca v Ljubljani 20 K, mesto cvetk na krsto ge. Mar. Roblek, Skupaj 105 K.

Za zavod za v vojni oslepete sloven-ske vojake: Janko Klemenčič, železničar na Jesenicah, 10 K, kot novoletno darilo in vesela družba na godovanju g. Iv. Vahčiča v Cerkljah na Dolenjskem zbrala 60 K. — Skupaj 70 kron.

Za Domovino: J. Jaklič nabral v ve-seli družbi pri Slaparu v Lukovci ob pri-liki odhodnice gđc. A. Jakše, 31 K.

Srčna hvala!

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Valentin Kopitar.

Lastna in tisk „Narodne tiskarne.“

Poslano. *)

Po mestu beračijo pri cenj. trgovcih z novoletnim voščilom in imenu železničar-jev skladšča dr. kolodvora neki postaini moj-ster Blaha in drugi. Prosimo imenovane v takih slučajih postaviti nacesto, ker ne že-limo, da bi isti na račun našega ugleda pasli svojo umazano lakomnost.

Železničarji dr. žel. v Ljubljani.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Proda se veliko izbilo namiznih jabolk prav ceno. Gradišče 7. 4525

Restavracija „Hotel Slon“ v Ljubljani so s t. majnikom 1918 odda v najem. Ponudbe na vodstvu Hotel Slona. 4549

GOZDI

z mešanim lesom, ki se more takoj sekati v izmeri okoli 17 ha ali 29 orolov, leže ob železnici z zelo ugod-nimi poti se prodajo skupno ali po parcelah. Reflektanti naj naznanijo svoje naslove pod „Gozdi“ na upravništvu „Slov. Naroda“, da dobe na-tančnejša pojasnila. 4573

Kupi se pisalni stroj z vidno pisavo. Ponudbe na poštni predal št. 29. 2

Kupi se več vagonov :: hlevskega gnoja. :: Cenjene ponudbe na grad Krupa p. Gradac, Belokrajina. 3

Mirna stalna stranka 1466 • stanovanje • 3 sobe tudi za pozneje. Ponudbe na uprav. „Sl. Nar.“ pod „Stalne“ 300/42054

Zdrava, močna, srednje starosti ter dobra • KUHAČICA • se sprejme k večji družini takoj ali s 15. januarjem. Vse potrebno za kuhanje že vhiši. Plača doba. Kje po-pove uprava „Slov. Naroda“. 4550

200 K nagrade onemu, kateri preskribi mirni stranki (vdovaz 1 letno deklico) moderno stanovanje s 3. ali 4 sobami takoj ali najkasneje do 1. februarja. Nevelj pove uprava „Slov. Naroda“. 4570

Kontoristinija starejša moč, zmorna slovenščine in nemščine, strojepisja in stenografije se tako: sori me. Predstaviti se ie med 6. in 7. uro zvečer Frane Josipa cesia 10 II. nadstropje. 9

• Šče se • STANOVANJE za dva gojenci višje šole z doželo pri boljši rodbini z uporabo glasovirja. Nekoliko se lahko pripomore z ži-vili Pismene pon. pod „Stanovanje“ na upravništvu „Slov. Naroda“. 4576

• Inteligentna gospodična • trgovsko izobražena, izurjena kon-tekcijske in modne stroke želi pri-mernega mesta. Gre tudi izven Ljubljane. Cenjeni dopisi naj se poš-ljejo na uprav. „Slov. Naroda“ pod „Intelligentna“/4593

Šentna ponudba. 32 letni gospod v javni službi se želi seznaniti s primerno samostojno posestnico. Ponudbe na upravništvu „Slovenskega Naroda“ pod „poses-nica“/4595

Prazne vreče vsake vrste, suho gobo, ku-min, javež in druga seme-na kupuje vedno in v vsaki množini, ter plačuje po naj-višjih davčnih cenah trgovska firma J. Kušan, Kranj, Gor.

Učenec se sprejme v modni trgovini ALON PERSCH. 4569

Išče se izveščeno zanesljivo SOBARICO k sam. dami izven mesta Ljubljane. Kje pove uprava „Slov. Naroda“. 4

Proda se 1. Acetlin aparat uporaben za 1-27 luči, 1 fotografirni aparat 9x12, 1 elektroobčutna svetilna kompletna 1 literna magika in 1 popolnoma nov aparat za kuhni brez ognja natančneje pri Frane Aparnik, Kom-nik št. 35. Kranjska. 4592

Hotel „Pošta“ na Jesenicah vkljub vojnemu času še dobro obis-kan, sez vsi opravo vred in z last-nim ribjo lovom prodaja ali zamenja za hišo v Trstu. Hotel ima električno razsvetljavo in svoj lastni vodotok, ter leži na prometnem kraju v bližini kolodvora in oddaljen 15. minut od velike tovarne Poljanila daje lastnik: A. Števy, Kranja, Kranjska. 4465

500 kron! Vam plačam, ako mi uničev. korenin šila. Neodgov. ne odpravi v 3. dneh brez bolečin. Vaših kurjih očes, bradavic, obličnic. Cena lon-čku z jamstvenim pismom 2-75 K 3 lončki K 3-50, 6 lončkov K 8-50. Na stolne zahvalnih pismem in priznanj Komony, — Košice (Kassa) Post-fach t. 12341, Ogrsko. 3938

Nadomestilno toaletno milo parfimirano v elegantnih kartonih fino opremljeno ducent 14-40 kron. Trgovci večji popust! Dobiva se pri trdki Milan Hočevnar Ljubljana Sv. Petra cesta št. 28. Po pošti pošlje se in od 5 denarjev napel.

Ročne mline za mletje vseh vrst žita prikladne prodaja Adolf Oppenheim, Mor. Ostrava, Brückengasse 13.

Za prodajo razglednic in vapiirnatih predmetov išče dobro uvedena trdka za Kranjsko in Štajersko izveščanega 4577

— potnika — proti dobri proviziji eventualno kasneje proti stalni plači in pot-nimi troški. — Ponudbe z referencami naj se pošljejo „Zagreb, poštni predal št. 34“.

Fran Kavčič mag. uradnik Anica Jelenič zaročena. U Ljubljani, dne 31. decembra 1917.

Vojno posojilno zavarovanje

omogočajo vsakomur, da podpiše vojno posojilo z majhnimi denarnimi žrtvami, da vrhutega skrbí za svojo udobnost v starosti in da skrbí za svoje v slučaju, da ga je doletela prežgodnja smrt.

Za odplačilo vojnega posojila se lahko volí doba 10—20 let. — Zava-rovano vojno posojilo izplača se v slučaju doživljenja pogujene dobe oziroma z slu-čajno prejšnje smrti.

Na primer: Oseba, ki je potom zavarovanja podpisala K 2000 vojnega poso-jila, katerega si hoče pri četrtletnem vplačevanju po K 24-80 prilastiti v 15. letih, umre, ko je plačala komaj dva četrtletna obroka v skupnem znesku K 49-60. Kljub temu izplača se zaostali ali v polici določeni osebi takoj polno zava-rovano vojno posojilo K 2000—.

Do K 5000— ni potreba zdravniške preiskave in znaša zavarovalnina po K 1000—:

	letno	polletno	četrtletno	mesečno
za dobo 10 let	77—	39-20	20—	6-80
• • 12 •	63—	32-10	16-30	5-53
• • 15 •	48—	24-40	12-40	4-25
• • 16 •	44-50	22-70	11-50	3-90
• • 18 •	39-50	20-10	10-25	3-50
• • 20 •	35—	17-85	9-10	3-10

Vojna nevarnost je brez plačila doklade v polnem obsegu v zavarovanju vžeta.

Odkup ali obremenitev police s posojilom vsakčs mogoč. — Kdor na primer zavarovanje sklenjeno za K 1000 na 12 let, za koje je plačal jedno letno pre-mijo K 63—, po jednem letu opusti ali s posojilom obremeni, dobi po sedanjem stanju v gotovini izplačanih K 59-46. — Pri tem pa je bil skozi eno leto za slučaj smrti zavarovan. 5400

Pojasnila daje in ponudbe sprejema Generalni zastop c. kr. priv. zavarovalne družbe „Avstrijski Feniks“ Ljubljana, Sodna ulica šte. 1.

Zahvala. Za tolažilno sočutje povodom smrti naše iskrenoljubljene matere, gospe Katarine Gnezda in vsem, ki so spremili nepozabno pokojnico na nje zadnjem potu se najprisrčneje zahvaljujemo. LJUBLJANA, 31. decembra 1917. Žalujoči ostali.

SOLALI trgovina z cigaretnimi papirji, družba z omejeno odgovornostjo najbojši cigaretni papirji Vleed pramočane cigare surovin zavarovano točno, cenit in redno dobavljati.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani n. Delniška glavnica 10,000,000 kron. n. Stritarjeva ulica šte. 2. Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije. Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici sedaj v Ljubljani, in Celju. Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju. Kupci in prodaji vse vrste vrednostnih papirjev, finančna erarčne dobave in dovoljuje aprovizacijske kredite.